

OD BLIZU 12.7.2020 11:30

Studio Metro - prostor, ki je zapisal glasbo od Laibachov prek Gibonnija do Širom

 PRIPRAVILA KSENIJA BRIŠAR

Ljubljana, 12. julija - V Štepanjskem naselju v Ljubljani se v enem od zaklonišč nahaja glasbeni studio Metro. Pot ni označena, naključni obiskovalec se do njega prebije le s pozornim branjem napisov na poštnih nabiralnikih. A kljub neopaznosti na zunaj, znotraj skriva dragocene aparature, s katerimi so posneli veliko slovenske in tudi nekaj tuje popularne glasbe.

Iz stare drvarnice do profesionalnega studia

Čez dve leti bo studio dočakal 40. obletnico delovanja. V partnerstvu sta ga zastavila Iztok Černe in Peter Gruden. Černe je bil do Grudnove ideje, da ga postavita, sprva skeptičen, saj je Ljubljana z 200.000 prebivalci že premogla nekaj takšnih prostorov: studio Akademik Mira Bevca, Top 10 Daretta Novaka, Tivoli Aca Razbornika, obstajala sta tudi Studio 14 na Radiu Slovenija in studio Helidon.

Začela sta pod Pionirskim domom iz prirejene kleti oziroma stare drvarnice, ki sta jo akustično obdelala. "Prostori so bili manjši, začela pa sva bolj iz ljubiteljskih vzgibov, ker sva imela vsak svoj ansambel. Brez pričakovanj, a sčasoma se je to razširilo v profesionalni studio," je za STA povedal Černe.

"Na začetku smo imeli 16-kanalni magnetofon, potem pa smo prišli na analogni 24-kanalni magnetofon, ki ga imamo še zdaj. Sčasoma smo bili tudi med prvimi, ki smo uporabljali tehnologijo: razne samplerje, digitalne stvari, zunanje sekvencerje. Imeli smo prvi sampling delay Bel, s katerim je svojo prvo

ploščo snemal Laibach, imeli smo tudi prve sintetizatorje."

Že po odprtju leta 1982 je v njem po Černetovih besedah nastajal celotni festival Melodije morja in sonca. "Celoten big band je delal v njem, sekcijsko - violinisti, pihalci, bobnarji. Mojmir Sepe je dirigiral in Majda Sepe je pela pesem Poj kitara mojega srca, tako da smo delali celoten festival, nekaj še danes znanih popevk."

Nato se je glas o studiu postopoma razširil, kajti tisti, ki so delali v njem, so bili po Černetovih besedah zadovoljni, poleg tega so dobili zanimanje do tehnoloških novitet: "Sčasoma smo dobili nek renome, verjetno zato, ker sva bila iz glasbenega področja in sva razumela glasbenike, jim pomagala, sodelovanje je bilo drugačno. Drugi so bili tehnično orientirani, midva pa sva se znala kreativno prilagoditi in tudi novitete, ki sva jih vključila, smo znali porabiti, recimo digitalne reverbe, imeli smo prvi Quantec, prvi smo imeli tudi digitalni miks, kakršnega so takrat uporabljali tudi Modern Talking."

Glede na prostorske omejitve so bili po Černetovi oceni kar uspešni, tako da so pridobili velik del popularne glasbe: poleg prve plošče Laibachov tudi Martina Krpana, vse pesmi Agropopa in Helene Blagne. V 80. letih je v njem Neca Falk posnela slavno ploščo Maček Muri in Muca Maca, snemali so tudi Janez Bončina Benč in Šank Rock.

Selitev na Litijsko

Ker so prostori postali pretesni, sta kupila nove na Litijski, kamor sta studio preselila leta 1991 in kjer deluje še danes. Povabila sta znanega strokovnjaka za akustiko in izdelovalca zvočnikov iz Velike Britanije Rogerja Questeda.

"Spoznala sva ga na razstavi organizacije Professional Recording Studio v Londonu, kamor sva s partnerjem hodila večkrat. Povabila sva ga sem in mu plačala nekajdnevno bivanje, da je naredil notranje načrte studia," je povedal Černe.

Izmed opreme, ki sta jo nabavila, je izpostavil tudi celotni hard disk sistem

Akai, na katerem so prvi snemali Parni valjak. V 90. letih so v Metroju gostovali Plavi Orkestar, Big Foot Mama in Rok n' band. Po letu 2000 je v njem nastajal tudi znani Gibonnijev album Mirakul, pri katerem so sodelovali Pino Palladino, Manu Katche in Vlatko Stefanovski, nekaj let kasneje pa še Unca Fibre. V tistem času je Toše Proeski prav tako posnel svoj znameniti album Praticim te in pa pesem Moja kot darilo slovenskim poslušalcem.

V zadnjem desetletju so v studiu gostovali med drugim Prismojeni profesorji bluesa, Hamo & Tribute 2 love, N'Toko, Širom in Žan Serčič.

"Jaz sem delal na primer od zadnje oziroma najpomembnejše plošče Tošeta Proeskega, pa Tony Cetinski je delal pri nas, Janez Križaj, ki je še vedno vodja snemalne ekipe, v kateri je tudi mladi Nik Pirc, je delal Severinino Štiklo, pa komade, ki so nastopali na Evroviziji, kot sta Naj bogovi slišijo in For a Thousand Years. Tako da smo imeli vse zvrsti glasbe. Delal sem tudi narodnozabavno glasbo, že prej pod Pionirskim domom in tudi tukaj na Litijski, tako da je bilo kar pestro," je povedal Černe in dodal: "Skorajda bi lažje rekel, kdo ni delal pri nas, kot pa, kdo je delal, saj je bil studio res polno zaseden."

Arhiv šele nastaja

"V Metro so hodili glasbeniki iz celotne Jugoslavije, saj so bili slovenski studii med boljšimi že takrat," je dodal Miha Renčelj, ki popisuje njegovo zgodovino. Do danes je v arhiv studia vnesel nekaj čez 600 izdaj, pri čemer si veliko pomaga s spletno glasbeno bazo podatkov Discogs, kamor moderatorji vsakodnevno vnašajo stare in nove stvari - kasete, vinilke, CD-je: "Pričakujem še dodatnih 200, 300 vnosov."

V studiu v preteklosti niso beležili izvajalcev in skladb, ki so v njem nastale, tudi fotografskega ali video gradiva ni veliko. "Ni se nam zdelo pomembno, da bi to spremljali, da bi imeli arhiv," je povedal Černe. So pa nedavno z reprodukcijami naslovnih nekaterih izdaj, ki so nastale po snemanju v Metroju, opremili studijski mizici, ki na ta način spominjata na šahovnico.

Po Križajevem mnenju je Metro poseben v tem, da ima takšno analogno in digitalno opremo, s katero je mogoče delati stvari, ki jih drugi zasebni studii ne omogočajo: "Opremljen je po stari šoli, tako da ima na primer vsak glasbenik svoj mikser za slušalke, kar imajo zelo redki studii v Sloveniji in tudi na Hrvaškem. Temu se rečejo normalni delovni pogoji."

Tivolska 48
SI-1000 Ljubljana
Slovenija

+386 (1) 24 10 100
+386 (1) 43 42 970
desk@sta.si

Spremljajte nas

Mobilne aplikacije

Povezave

- [O agenciji](#)
- [Pogoji uporabe in plačila](#)
- [Politika zasebnosti](#)
- [Oglaševanje](#)
- [Kontakt](#)

STAmisli

Spletni portal **STAmisli** je namenjen aktualnim vestem iz sveta kulture, tako doma kot po svetu. Posamezne tematike so bralcem približane z intervjuji, temami ali fotoreportažami.